

Conselleria de Medi Ambient, Aigua, Infraestructures i Territori

RESOLUCIÓ de 19 de febrero de 2024, de la Direcció General de Medi Natural i Animal, de la Conselleria de Medi Ambient, Aigua, Infraestructures i Territori, de declaració de repercussions sobre la Xarxa Natura 2000, del projecte de modificació del Pla Parcial del Sector Penya Roja en el terme municipal de Pego. [2024/3071]

1. Antecedents

Amb data 8 de juny de 2023, esta direcció general, com a òrgan gestor de la Xarxa Natura 2000 a la Comunitat Valenciana, a proposta del Servei de Vida Silvestre i Xarxa Natura 2000, va emetre una valoració preliminar de repercussions del pla a què es fa referència. L'esmentada valoració, efectuada atenent les dades disponibles respecte al pla en qüestió i els espais potencialment afectats, va concloure la possibilitat que presentara efectes apreciables sobre l'esmentada Xarxa Natura 2000.

La valoració preliminar va incloure, a més a més, els continguts recomanables de l'Estudi d'afeccions sobre la Xarxa Natura 2000. Entre estos continguts, s'indicaven els següents:

- Descripció de l'espai afectat pel pla, amb referència a la presència actual dels elements (hàbitats i espècies) que en van motivar la declaració, d'acord amb el que indica la norma de gestió aprovada mitjançant el Decret 67/2023, de 5 de maig, del Consell, pel qual es declaren com a zones especials de conservació (ZEC) els llocs d'importància comunitària (LIC) Serra de la Safor (ES5233041), Valls de la Marina (ES5213042), Aitana, Serrella i Puigcampana (ES5213019), Serres de Bèrnia i el Ferrer (ES5213020) i Riu Gorgos (ES5212004), i s'aprova la norma de gestió d'estes ZEC i de la zona d'especial protecció per a les aus (ZEPA) Muntanyes de la Marina (ES0000453).

- Determinació dels efectes de l'ordenació proposada sobre els elements potencialment protegits, incloent-hi, si és el cas, les previsions de la norma de gestió esmentada respecte a les activitats subjectes al tràmit previst al Decret 60/2012, de 5 d'abril, del Consell, pel qual regula el règim especial d'avaluació i d'aprovació, autorització o conformitat de plans, programes i projectes que puguin afectar la Xarxa Natura 2000.

- Proposta, si és el cas, de mesures preventives i correctores, tant pel que fa al sector directament afectat com, si és el cas, a la resta del ZEC i la ZEPA quan de les actuacions projectades es pogueren derivar efectes directes o indirectes sobre qualsevol dels elements que en motivaren la designació.

D'acord amb el que s'ha indicat, amb data de 7 de desembre de 2023 l'Ajuntament de Pego va remetre a esta direcció general un estudi d'afeccions en el qual s'incorporaven les determinacions indicades en la valoració preliminar abans esmentada. De l'anàlisi de la documentació aportada per part d'este Servei de Vida Silvestre i Xarxa Natura 2000 es desprenen les següents consideracions:

2. Breu descripció del pla

Tal com s'indicava en la valoració preliminar emesa en el seu moment, l'àmbit objecte de la present declaració correspon a un sector de sòl urbanitzable residencial classificat com a tal en el Pla general de Pego aprovat el 1998. Tot i que este pla compta amb una declaració d'impacte ambiental favorable, el pla parcial corresponent al sector, aprovat definitivament junt amb el seu PAI el 2003 (i les seues normes publicades en el BOP d'Alacant de data 26 de gener de 2005) no va ser objecte d'avaluació ambiental, com tampoc ho va ser la modificació puntual número 11 del Pla general de Pego, iniciada abans del 2006 i aprovada el febrer de 2008, per la qual es readaptaven les determinacions de densitat del sector a què es fa referència. Per esta raó, tot i acceptar la complexa tramitació a la qual s'havia vist sotmés el sector esmentat fins a la data, i malgrat que les obres d'urbanització del sector havien estat executades en gran part, la valoració preliminar va considerar pertinent que, en el marc de la tramitació de la modificació del pla parcial en curs, s'hi incorporara la pertinent avaluació dels seus efectes sobre l'espai de la Xarxa Natura 2000 en el qual s'enclava. La present declaració correspon, doncs, a esta previsió.

Conselleria de Medio Ambiente, Agua, Infraestructuras y Territorio

RESOLUCIÓN de 19 de febrero de 2024, de la Dirección General de Medio Natural y Animal, de la Conselleria de Medio Ambiente, Agua, Infraestructuras y Territorio, de declaración de repercusiones sobre la Red Natura 2000, del proyecto de modificación del Plan Parcial del Sector Penya Roja en el término municipal de Pego. [2024/3071]

1. Antecedentes

Con fecha 8 de junio de 2023, esta Dirección General, como órgano gestor de la Red Natura 2000 en la Comunitat Valenciana, a propuesta del Servicio de Vida Silvestre y Red Natura 2000, emitió una valoración preliminar de repercusiones del plan de referencia. La mencionada valoración, efectuada atendiendo a los datos disponibles respecto al plan en cuestión y en los espacios potencialmente afectados, concluyó la posibilidad de que presentara efectos apreciables sobre la citada Red Natura 2000.

La valoración preliminar incluyó, además, los contenidos recomendables del estudio de afecciones sobre la Red Natura 2000. Entre estos contenidos se indicaban los siguientes:

- Descripción del espacio afectado por el Plan, con referencia a la presencia actual de los elementos (hábitats y especies) que motivaron la declaración, de acuerdo con lo indicado en la norma de gestión aprobada por el Decreto 67/2023, de 5 de mayo, del Consell, por el que se declaran como zonas especiales de conservación (ZEC) los lugares de importancia comunitaria (LIC) Serra de la Safor (ES5233041), Valls de la Marina (ES5213042), Aitana, Serrella y Puigcampana (ES5213019), Sierras de Bèrnia y El Ferrer (ES5213020) y riu Gorgos (ES5212004), y se aprueba la norma de gestión de estas ZEC y de la zona de especial protección para las aves (ZEPA) Montañas de la Marina (ES0000453).

- Determinación de los efectos de la ordenación propuesta sobre los elementos potencialmente protegidos, incluyendo en su caso las previsions de la norma de gestión mencionada respecto a las actividades sujetas al trámite previsto en el Decreto 60/2012, de 5 de abril, del Consell, por el que se regula el régimen especial de evaluación y de aprobación, autorización o conformidad de planes, programas y proyectos que puedan afectar a la Red Natura 2000.

- Propuesta, en su caso, de medidas preventivas y correctoras, tanto para el sector directamente afectado como, en su caso, el resto del ZEC y la ZEPA cuando de las actuaciones proyectadas se pudieran derivar efectos directos o indirectos sobre cualquier de los elementos que motivaron su designación.

De acuerdo con lo indicado, con fecha de 7 de diciembre de 2023 el Ayuntamiento de Pego remitió a esta Dirección General un Estudio de Afecciones en el que se incorporaban las determinaciones indicadas en la antes mencionada Valoración Preliminar. Del análisis de la documentación aportada por parte de este Servicio de Vida Silvestre y Red Natura 2000, se desprenden las siguientes consideraciones:

2. Breve descripción del Plan

Tal y como se indicaba en la valoración preliminar emitida en su día, el ámbito objeto de la presente declaración corresponde a un sector de suelo urbanizable residencial clasificado como tal en el Plan general de Pego aprobado en 1998. A pesar de que este Plan cuenta con Declaración de impacto ambiental favorable, el Plan parcial correspondiente al sector, aprobado definitivamente junto con su PAI en 2003 (y sus normas publicadas el en BOP de Alicante de fecha 26 de enero de 2005), no fue objeto de evaluación ambiental, como tampoco lo fue la modificación puntual n.º 11 del Plan general de Pego, iniciada antes de 2006 y aprobada en febrero de 2008, por la que se readaptaban las determinaciones de densidad del sector de referencia. Por esta razón, a pesar de aceptar la compleja tramitación a la que se había visto sometido el sector de referencia hasta la fecha, y a pesar de que las obras de urbanización del sector habían sido ejecutadas en su mayor parte, la valoración preliminar consideró pertinente que, en el marco de la tramitación de la modificación del Plan Parcial en curso, se incorporara la pertinente evaluación de sus efectos sobre el espacio de la Red Natura 2000 en el que se enclava. La presente declaración corresponde, por lo tanto, a esta previsión.

3. Espai o espais de la Xarxa Natura 2000 afectats i hàbitats i espècies que motivaren la seua declaració:

L'actuació afecta els següents espais de la Xarxa Natura 2000:

- ZEC ES5213042 Valls de la Marina
- ZEPA ES0000453 Muntanyes de la Marina

La ZEC Valls de la Marina inclou un conjunt de valls i serres de gran interès paisatgístic, ambiental i cultural, que alberguen un peculiar mosaic en el qual alternen els cultius tradicionals —majoritàriament instal·lats en bancals a causa de l'accidentat relleu— amb zones fluvials de rellevància i àrees de matollar i pastures. A més, l'abrupta topografia ha permès la conservació d'una valuosa comunitat de rapinyaires i de nombroses singularitats botàniques. Entre els hàbitats, destaquen per la seua extensió els pradells anuals de *Thero-Brachypodietea* (6220) i les brolles i matollars (5330), tot i que el màxim interès de la zona residix en la vegetació de pendents rocallosos (8210), els pradells d'*Alyssu-Sedion albi* (*6110) o els bosquets de *Laurus* (*5230). Igualment, cal destacar els hàbitats fluvials presents en els nombrosos barrancs i rambles, amb una excepcional representació, entre d'altres, de les formacions de *Nerio-Tamaricetea* (92D0), brolladors petrificants (*7220) i galeries de *Salix alba* i *Populus alba* (92AO). Quant a la ZEPA, i tal com s'ha dit, cal destacar la varietat de rapinyaires associades a ambients de roquer, entre elles l'àguila daurada (*Aquila chrysaetos*), l'àguila de panxa blanca (*Aquila fasciata*), el brúfol (*Bubo bubo*) o el falcó pelegrí (*Falco peregrinus*).

Tots dos espais compten amb norma de gestió aprovada mitjançant el Decret 67/2023, de 5 de maig, del Consell, pel qual es declaren com a zones especials de conservació (ZEC) els llocs d'importància comunitària (LIC) Serra de la Safor (ES5233041), Valls de la Marina (ES5213042), Aitana, Serrella i Puigcampana (ES5213019), Serres de Bèrnia i El Ferrer (ES5213020) i Riu Gorgos (ES5212004), i s'aprova la norma de gestió d'estes ZEC i de la zona d'especial protecció per a les aus (ZEPA) Muntanyes de la Marina (ES0000453).

Feta la consulta al Banc de Dades de Biodiversitat de la Comunitat Valenciana (BDBCv) i realitzat l'informe de les quadrícules UTM 1x1 afectades, no apareix a la zona cap espècie prioritària de flora o fauna.

4. Avaluació de repercussions del pla segons l'estudi d'afeccions

Tal com s'ha indicat anteriorment, l'estudi d'afeccions presentat per l'Ajuntament de Pego incorpora els apartats indicats en la valoració preliminar, en particular pel que fa als elements ambientals (hàbitats i espècies) potencialment afectats i als efectes previsibles de l'ordenació proposada, tant pel que fa al sector en qüestió com respecte al conjunt dels espais de la Xarxa Natura 2000 afectats. En este sentit, sobre la base del que s'ha indicat en l'esmentat estudi, cal destacar els següents aspectes:

3. Espacio o espacios de la Red Natura 2000 afectados y hábitats y especies que motivaron su declaración:

La actuación afecta a los siguientes espacios de la Red Natura 2000:

- ZEC ES5213042 Valls de la Marina
- ZEPA ES0000453 Montañas de la Marina

La ZEC Valls de la Marina incluye un conjunto de valles y sierras de gran interès paisajístico, ambiental y cultural, que albergan un peculiar mosaico en el que alternan los cultivos tradicionales —majoritàriament instal·lados en bancales a causa de su accidentado relieve— con zonas fluviales de relevancia y áreas de matorral y pastos. Además, la abrupta topografía ha permitido la conservación de una valiosa comunidad de rapaces y de numerosas singularidades botánicas. Entre los hábitats, destacan por su extensión los prados anuales de *Thero-Brachypodietea* (6220) la brozas y los matorrales (5330), a pesar de que el máximo interès de la zona reside en la vegetación de pendientes rocosas (8210), los prados de *Alyssu-Sedion albi* (*6110) o los bosques de *Laurus* (*5230). Igualmente, cabe destacar los hábitats fluviales presentes en los numerosos barrancos y ramblas, con una excepcional representación, entre otras, de las formaciones de *Nerio-Tamaricetea* (92D0), manantiales petrificantes (*7220) y galerías de *Salix alba* y *Populus alba* (92AO). En cuanto a la ZEPA, y tal y como se ha dicho, cabe destacar la variedad de rapaces asociadas a ambientes de roquedo, entre ellas el águila real (*Aquila chrysaetos*), el águila-azor perdicera (*Aquila fasciata*), el búho real (*Bubo bubo*) o el halcón peregrino (*Falco peregrinus*).

Ambos espacios cuentan con norma de gestión aprobada mediante el Decreto 67/2023, de 5 de mayo, del Consell, por el que se declaran como zonas especiales de conservación (ZEC) los lugares de importancia comunitaria (LIC) Serra de la Safor (ES5233041), Valls de la Marina (ES5213042), Aitana, Serrella y Puigcampana (ES5213019), Serres de Bèrnia i El Ferrer (ES5213020) y riu Gorgos (ES5212004), y se aprueba la norma de gestión de estas ZEC y de la zona de especial protección para las aves (ZEPA) Montañas de la Marina (ES0000453).

Hecha la consulta al Banco de Datos de Biodiversidad de la Comunitat Valenciana (BDBCv) y realizado el informe de las cuadrículas UTM 1x1 afectadas, no aparece en la zona ninguna especie prioritaria de flora o fauna.

4. Evaluación de repercusiones del plan según el estudio de afecciones

Tal y como se ha indicado anteriormente, el estudio de afecciones presentado por el Ayuntamiento de Pego incorpora los apartados indicados en la valoración preliminar, en particular respecto a los elementos ambientales (hábitats y especies), potencialmente afectados y a los efectos previsibles de la ordenación propuesta tanto para el sector en cuestión como respecto al conjunto de los espacios de la Red Natura 2000 afectados. En este sentido, y en base a lo indicado en el mencionado estudio, cabe destacar los siguientes aspectos:

• L'àmbit del sector es troba profundament transformat a partir de l'execució, des de l'any 2003, de les obres d'urbanització, especialment l'obertura de vials i la construcció d'algunes edificacions. L'estudi incorpora una sèrie d'ortofotos històriques en la qual s'il·lustra esta situació.

• Com a conseqüència d'este procés de modificació, els elements ambientals presents a la zona afectada —la qual correspondria originalment a una àrea de matolls mediterranis oberts— no revestixen un interès especial ni pel que fa als hàbitats naturals ni respecte a les espècies potencialment existents. L'estudi incorpora, en tot cas, una valoració detallada dels possibles efectes sobre espècies com ara l'àguila de panxa blanca (*Aquila fasciata*), a partir de la qual es conclou la inexistència d'efectes significatius.

• Respecte a l'afecció a hàbitats, l'avaluació se centra en els matollars termomediterranis i preestèpics (5330) i en els pendents rocallosos calcícoles amb vegetació casmofítica (8210), sense que es pugua concloure que els efectes sobre estes formacions, atenent les seues característiques a la zona i tenint en compte el conjunt de l'espai afectat, tinguen caràcter significatiu.

Finalment, el document inclou algunes mesures dirigides a prevenir els efectes sobre hàbitats i espècies, entre estes, la designació d'un tècnic responsable de la Direcció Ambiental, la gestió adequada dels residus generals, l'elaboració d'un programa de vigilància ambiental, la comprovació de la presència d'endemismes i espècies prioritàries en el marc de l'Hàbitat d'interès comunitari 5330 de forma prèvia a les actuacions, la conservació de la coberta vegetal en les zones classificades com a zones verdes i espais lliures, i el control i erradicació d'espècies exòtiques.

5. Justificació del fet que el projecte no tindrà efectes sobre la integritat del lloc

Tal com s'indicava expressament en la valoració preliminar emesa en el seu moment respecte al pla a què es fa referència, és especialment rellevant recordar que el procediment al qual es referix la present declaració es justifica en el fet aparent que els eventuais efectes del sector afectat sobre els elements ambientals objecte de protecció en el marc de la Xarxa Natura 2000 no havien estat fins ara objecte d'una avaluació explícita tal com estableix, des del nostre punt de vista, el marc normatiu que resulta aplicable al cas. És indiscutible, en este sentit i com també s'indicava en la valoració preliminar abans esmentada, que les obres d'urbanització dutes a terme —almenys des de l'any 2003— en l'àmbit del sector, i en aplicació dels documents d'ordenació successivament aprovats al respecte, condicionen les característiques actuals de la zona pel que fa als hàbitats i les espècies presents; la realitat, però, és que de l'anàlisi dels elements naturals presents a hores d'ara al sector no pot concloure's que la completa execució de les obres d'urbanització i edificació de l'àmbit afectat representarà un menyscapse significatiu de la integritat del lloc considerat en el seu conjunt, ni per tant que pugua justificar-se, sobre la base de les dades de les quals es disposa, una eventual reversió de l'estat legal, físic i ambiental de l'àmbit del sector a un moment previ a la seua classificació com a sòl urbanitzable en el Pla general de Pego de 1998.

Per tot això, i d'acord amb el que estableix el Decret 60/2012, de 5 d'abril, del Consell, pel qual es regula el règim especial d'avaluació i d'aprovació, autorització o conformitat de plans, programes i projectes que puguen afectar la Xarxa Natura 2000, esta Direcció General de Medi Natural i Animal, a proposta del Servei de Vida Silvestre i Xarxa Natura 2000, resolc:

Primer

Que el projecte analitzat no tindrà repercussions sobre la integritat de l'espai de la Xarxa Natura 2000, sempre que en el seu desenvolupament i execució se seguixquen les determinacions establides en l'estudi d'afeccions analitzat, i que es garanteix el compliment de les mesures preventives i correctores proposades i indicades en l'apartat anterior.

Segon

Si es respecten les condicions indicades en l'apartat anterior, el projecte podrà, tal com estableix l'article 10.3 del Decret 60/2012, de 5 d'abril, ser aprovat, autoritzat o consentit per l'òrgan promotor o substituant, sense necessitat de recórrer al règim excepcional previst en els

• El ámbito del sector se encuentra profundamente transformado a partir de la ejecución, desde el año 2003, de las obras de urbanización, especialmente la apertura de viales y la construcción de algunas edificaciones. El estudio incorpora una serie de ortofotos históricas en las que se ilustra esta situación.

• Como consecuencia de este proceso de modificación, los elementos ambientales presentes en la zona afectada —la que correspondería originalmente a una área de matorrales mediterráneos abiertos— no revisten un interés especial ni en cuanto a los hábitats naturales ni respecto a las especies potencialmente existente. El estudio incorpora, en todo caso, una valoración detallada de los posibles efectos sobre especies, como por ejemplo el águila-azor perdicera (*Aquila fasciata*), a partir de la que se concluye la inexistencia de efectos significativos.

• Respecto a afección a hábitats, la evaluación se centra en los matorrales termomediterráneos y preestépicos (5330) y en las pendientes rocosas calcáreas con vegetación casmofítica (8210), sin que se pueda concluir que los efectos sobre estas formaciones, atendiendo a sus características en la zona y teniendo en cuenta el conjunto del espacio afectado, tengan carácter significativo.

Finalmente, el documento incluye algunas medidas dirigidas a prevenir los efectos sobre hábitats y especies, entre ellas la designación de un técnico responsable de la Dirección Ambiental, la gestión adecuada de los residuos generales, la elaboración de un programa de vigilancia ambiental, la comprobación de la presencia de endemismos y especies prioritarias en el marco del Hábitat de Interés Comunitario 5330 de forma previa a las actuaciones, la conservación de la cubierta vegetal en las zonas clasificadas como zonas verdes y espacios libres, y el control y erradicación de especies exóticas.

5. Justificación de que el proyecto no tendrá efectos sobre la integridad del lugar

Tal y como se indicaba expresamente en la valoración preliminar emitida en su día respecto al plan de referencia, es especialmente relevante recordar que el procedimiento al que se refiere la presente Declaración se justifica en el hecho aparente de que los eventuales efectos del sector afectado sobre los elementos ambientales objeto de protección en el marco de la Red Natura 2000 no habían sido hasta ahora objeto de una evaluación explícita tal y como establece, desde nuestro punto de vista, el marco normativo que resulta de aplicación al caso. Es indiscutible, en este sentido y como también se indicaba en la antes mencionada valoración preliminar, que las obras de urbanización llevadas a cabo —al menos desde el año 2003— en el ámbito del sector y en aplicación de los documentos de ordenación sucesivamente aprobados al respeto, condicionan las características actuales de la zona en cuanto a los hábitats y las especies presentes; la realidad, sin embargo, es que del análisis de los elementos naturales presentes hasta ahora en el sector no puede concluirse que la completa ejecución de las obras de urbanización y edificación del ámbito afectado vaya a representar un menoscabo significativo de la integridad del lugar considerado en su conjunto ni, por lo tanto, que pueda justificarse, basándose en los datos disponibles, una eventual reversión del estado legal, físico y ambiental del ámbito del sector a un momento previo a su clasificación como suelo urbanizable en el Plan general de Pego de 1998.

Por todo ello, y de acuerdo con lo establecido en el Decreto 60/2012, de 5 de abril, del Consell, por el que regula el régimen especial de evaluación y de aprobación, autorización o conformidad de planes, programas y proyectos que puedan afectar a la Red Natura 2000, esta Dirección General de Medio Natural y Animal, a propuesta del Servicio de Vida Silvestre y Red Natura 2000, resuelve:

Primero

Que el proyecto analizado no tendrá repercusiones sobre la integridad del espacio de la Red Natura 2000, siempre que en su desarrollo y ejecución se sigan las determinaciones establecidas en el Estudio de Afecciones analizado, y que se garantice el cumplimiento de las medidas preventivas y correctoras propuestas e indicadas en el apartado anterior.

Segundo

De respetarse las condiciones indicadas en el apartado anterior, el proyecto podrá, tal como establece el artículo 10.3 del Decreto 60/2012, de 5 de abril, ser aprobado, autorizado o consentido por el órgano promotor o sustantivo, sin necesidad de recurrir al régimen excepcional

articles 12 a 16, sense perjudici de l'obligació del promotor d'obtindre totes les concessions, autoritzacions i llicències o de remetre les declaracions responsables o comunicacions prèvies que calguen en compliment de la legislació vigent.

Tercer

Esta resolució es notificarà al promotor, a l'òrgan substantiu i a l'òrgan ambiental. Així mateix, i de conformitat amb el que estableix l'article 10.4 del Decret 60/2012, de 5 d'abril, haurà de ser objecte de publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Quart

Contra la present resolució, per no ser un acte definitiu en via administrativa, no es pot interposar cap recurs, la qual cosa no és inconvenient perquè es puguin utilitzar els mitjans que en defensa del seu dret i interessos les parts interessades consideren pertinents.

València, 19 de febrer de 2024.– El director general de Medi Natural i Animal: Raúl Mérida Gordillo.

previsto a sus artículos 12 a 16, sin perjuicio de la obligación del promotor de obtener todas las concesiones, autorizaciones y licencias o de remitir las declaraciones responsables o comunicaciones previas que sean necesarias en cumplimiento de la legislación vigente.

Tercero

Esta resolución se notificará al promotor, al órgano sustantivo y al órgano ambiental. Así mismo, y de conformidad con lo establecido en el artículo 10.4 del Decreto 60/2012, de 5 de abril, deberá ser objeto de publicación en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

Cuarto

Contra la presente resolución, por no ser un acto definitivo en vía administrativa, no cabe interponer recurso alguno, lo que no es inconveniente para que se puedan utilizar los medios que en defensa de su derecho e intereses las partes interesadas consideren pertinentes.

València, 19 de febrero de 2024.– El director general de Medio Natural y Animal: Raúl Mérida Gordillo.